Валентина Нижеголенко,

член Спілки письменників України

м. Херсон

Сценарій «На Андрія робиться дівицям надія»

На перший зимовий місяць, 13 грудня, припадає свято Андрія. В ніч під Андрія хлопці мають найбільші права – єдина ніч в році, коли парубкам вибачають люди всі бешкети. Цьому святу ми присвятили вечорниці-фантазії "На Андрія робиться дівицям надія". Захід розрахований на дітей середнього та старшого шкільного віку. Як додаток, подаються сучасні гуморески, смішинки та анекдоти.

Вечорниці-фантазії

(Дія проходить в просторій українській хаті).

ВЕДУЧИЙ: Українське народне прислів'я стверджує, що "сумний грудень у свято і будень". Та це прислів'я не для молоді. Адже саме в грудні молодь збирається майже щодня. З останнім місяцем року пов'язано чи не найбільше з народних свят - День Андрія за ім'ям християнського святого Андрія Первозванного, що випадає на 13 грудня. З цим днем пов'язана значна кількість різноманітних звичаїв, обрядів і повір'їв, а також угадування майбутньої долі, ворожіння, ритуальне кусання калити. Від нього віє чарівною язическою стихією.

(До хати по 2-є, 3-є заходять дівчата).

І ДІВЧИНА: Дівчата, не роздягайтеся. Побіжимо до криниці по воду. Принесемо її в роті і замісимо тісто на балабушки. Хлопці, звичайно, не даватимуть донести воду, будуть смішити, та ви на них не звертайте уваги...

(Дівчата вибігають, появляються хлопці і ховаються в кутку, чатуючи на дівчат).

І ХЛОПЕЦЬ: Дівчата повертаються, зустрінемо їх!

(Кидаються навперейми дівчатам і кумедними витівками та жартами намагаються розсмішити їх).

ІІ ДІВЧИНА: Чого причепились?! Не смішіть, не заважайте, ідіть геть!

ІІ ХЛОПЕЦЬ: Макітру вареників на стіл - підемо!

І ДІВЧИНА: Та вже будуть вам вареники - їжте, хоч лусніть, тільки воду дайте донести!

ІІІ ХЛОПЕЦЬ: Ну що ж! Вважайте, що ви нас вмовили.

(Виходять, а дівчата замішують тісто на балабушки).

ІІ ДІВЧИНА: Спечемо балабушки, позначимо кожна свою кольоровою ниткою і будемо ворожити.

ІІІ ДІВЧИНА: А як будемо ворожити?

ІІ ДІВЧИНА: А ти дивись та на вуса мотай!

(Дівчата розстеляють рушник на підлозі, розкладають всі балабушки на ньому в рядочок).

ІІ ДІВЧИНА: Тепер треба впустити до хати голодного пса. Балабушек багато, всіх їх пес не з'їсть... Але знайте, чию з'їсть першу - та дівка першою і заміж вийде.

ІІІ ДІВЧИНА: А чию не з’їсть?

ІІ ДІВЧИНА: Та ще посидить дівкою рік чи два... Гірше тому, чию балабушку собака надкусить і покине... Ту дівчину парубок зрадить.

І ДІВЧИНА: Давайте ще поворожимо на півня і дізнаємось, хто буде чоловік.

ІІІ ДІВЧИНА: А як на півня ворожать?

І ДІВЧИНА: О 12-й годині ночі ми посипемо долівку пшеницею, поставимо в мисочку води і люстерко. Впустимо до хати півня. Якщо півень спочатку нап'ється води - чоловік буде п'яниця, клюне пшениці - господарем буде, а як почне дивитись у дзеркало - гультяєм і ледарем буде!

ІV ДІВЧИНА: А поки що біжімо на вулицю, дізнаємось, як буде звати чоловіка.

ІІІ ДІВЧИНА: А як це робиться?

ІV ДІВЧИНА: Зустрінеш чоловіка чи парубка, спитай, як його звати – так і буде зватись і твій чоловік.

(Дівчата вибігають на вулицю і через хвилину збігаються).

І ДІВЧИНА: Мого зватимуть Данилом!

ІІ ДІВЧИНА: А мого – Іваном!

ІІІ ДІВЧИНА: Богданом!

ІV ДІВЧИНА: Ярославом!

V ДІВЧИНА: Михайлом!

ІІ ДІВЧИНА: Сьогодні ворожать цілісінький вечір. Вдома лягайте на нове місце, під ліжком ставте тарілку з водою, будуйте з трісочок місточок і загадуйте сон. Хто переведе тебе через місточок - той і буде суджений.

І ДІВЧИНА: Йдучи додому поворожимо на 9-го кілка.

ІІІ ДІВЧИНА: А як це робиться?

І ДІВЧИНА: Підходиш до тину і починай рахувати кілки. До 9-го кілка добре придивися. Який кілок - такий і суджений: кривий - старий, рівний - молодий, з корою - багатий, без кори - бідний.

ІІ ДІВЧИНА: Ми тут ворожимо, а хлопці в цей час бешкетують. І їм люди вибачають, бо самі колись молодими були.

(Дівчата виходять, а до хати забігають хлопці).

І ХЛОПЕЦЬ: А ми з Юрком розібрали пліт у Романа Палія! Жодного кілка вранці не знайде. Це йому за те, що не пускає Галю на вулицю.

ІІ ХЛОПЕЦЬ: А ми з Степаном ворота Івана Пісного кинули у річку.

ІІІ ХЛОПЕЦЬ: Я бачив, як хлопці з того кутка викотили комусь на дах воза!

(Регочуть всі).

IV ХЛОПЕЦЬ: А ми з Миколою моєму сусідові розкидали стіг сіна по городу, аж до вулиці посипали доріжку! Ото робота завтра буде, а як він буде лаятись!

V ХЛОПЕЦЬ: Та що там сіно?! Мій батько розповідав, що коли він парубкував, то клуню з хлопцями розібрав до ранку моєму дідові, за те, що не дозволяв своїй дочці (тепер уже моїй мамі) зустрічатись з ним.

І ХЛОПЕЦЬ: Побешкетували ми добряче, пора додому. Завтра не спізнюйтесь на вечорниці, будемо калиту кусати.

(Виходять).

ВЕДУЧИЙ: На Андрія жінки не пекли хліба, не шили, не пряли. Тільки дівчата вранці випікали обрядовий корж з діркою в середині – каліту.

Тісто місили всі по черзі. Калита випікалась солодкою, з медом, і запікали її у печі так, щоб вгризти було трудно – на сухар.

(Вбігають до хати хлопці і дівчата, підвішують на червоній стрічці калиту і закріплюють на кінці палиці. Біля калити стоїть вартовий – пан Калитинський, в руках у нього квач, вмочений у масну сажу):

ПАН КАЛИТИНСЬКИЙ: Я – пан Калитинський, прошу пана Коцюбинського калиту кусати!

(Пан Коцюбинський, один з парубків, “сідає” на коцюбу, і під’їжджає до калити):

ПАН КОЦЮБИНСЬКИЙ: Добрий вечір, пане Калитинський!

ПАН КАЛИТИНСЬКИЙ: Доброго здоров’я, пане Коцюбинський! Куди їдеш?

ПАН КОЦЮБИНСЬКИЙ: Їду Калиту кусати!

ПАН КАЛИТИНСЬКИЙ: А я буду по писку писати!

ПАН КОЦЮБИНСЬКИЙ: А я вкушу!

ПАН КАЛИТИНСЬКИЙ: А я впишу!

(Завдання Калитинського розсмішити Коцюбинського (див. Додаток). Якщо розсмішить, той кусати калиту не буде. Його вимажуть сажею. Якщо ні, то має право калиту кусати. По черзі до калити під'їжджають усі парубки).

ІІ ДІВЧИНА: Знімайте калиту. Розділимо її поміж собою і з'їмо, а вже після цього сядемо за стіл. Дівчата наварили вареників з капустою, напекли пампушок і шуликів.

(Все виставляється на стіл, молодь пригощається. Грає музика, всі танцюють, веселяться).

І ДІВЧИНА: Пограємось в гру "Панас, хапай нас!"

(Хлопцю зав'язують очі і він "шукає" свою долю).

ІІ ДІВЧИНА: Дівчата, йтимете додому, будьте обережні! Ті хлопці, яких ми не запросили калиту кусати, заплутають нитками чи мотуззям дорогу. А можуть вискочити зненацька і крикнуть: "Пугу-пугу, козак з лугу!"

(Дівчата виходять і співають):

Ой била мене мати
Березовим прутом,
Щоби я не стояла
І з тим баламутом.
А я собі стояла –
Аж кури запіли,
На двері воду лляла,
Щоби не скрипіли.
На двері воду лляла,
На пальцях ходила,
Щоб мати не почула,
Мене не сварила.
Ой як даремно, мамо,
Що ти така сердита:
Коли була такою, -
Також була бита.

Додаток

Гуморески, смішинки, анекдоти:

Невгамовний син

Запросив директор школи - це вже котрий раз! -
Матір лобура, що ходить у десятий клас.
- Угамуйте, - каже, - сина. Вчора ваш Петро
- Семикласниці Марусі поламав ребро. –

А матуся: - Ви, звиняюсь, странний чоловік.
Я ж не винна, що у сина переломний вік.

Табель

Питається сина батько Опанас:
- Ну так де ж твій табель за дев'ятий клас?
- На деньок у мене попросив Марат.
- А чого це раптом?
- Каже, напрокат.
Учиться він класно, на "чотири" й "п'ять".
Хоче моїм табелем предків полякать.

Вундеркінд

Матуся хвалиться: - Наш син
Так любить звірів і тварин!
Він діда цапом називає,
На батька каже: "Ти верблюд!"
Як підросте, хай поступає
В ветеринарний інститут.

(П. Глазовий)

* * *

- Як там, пане вчителю, мій онук у школі?
- Та нічого. Тільки вчора відпросився на ваш похорон.

* * *

- Петренко, - питає директор школи, - ти куриш?
- Не відмовлюся.

* * *

- Петро, чому в тебе рука забинтована?
- Мені велосипед по нозі вдарив.
- Так при чому тут рука?
- А я йому здачі дав.

* * *

Чи може жінка зробити чоловіка мілліонером?
Може, якщо він мілліардер.

* * *

Професор: Розбудіть свого сусіда, будь ласка!
Студент: Ви його приспали, ви й будіть.

* * *

Директор школи питає Грицька:
- Який у тебе найулюбленіший предмет?
- Телевізор.

* * *

- Привіт, Андрію!
- Привіт, тільки я не Андрій, а Степан.
- Усе одно. Позич, Петре, сотню.

* * *

У кастрюлі варяться два яйця. Одне яйце каже другому:
- Дивись, лише п’ять хвилин варимось, а вже які круті хлопці!

* * *

Штірліц упіймав собаку. Напоїв її бензином і відпустив.
Собака трохи пробіг і впав. “Мабуть, бензин скінчився”,
- подумав Штірліц.

* * *

- Приходьте в школу, я буду виступати.
- А що ти робитимеш?
- Я буду другою частиною коня.

* * *

- Нарешті будильник мене сьогодні розбудив.
- Не може бути!
- Уяви собі. Мій брат не міг мене добудитись і врізав по лобі будильником.

http://library.kherson.ua/activities/winter/winter_andrij.htm